

Rzeszów inicjuje utworzenie Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej

Fot. Grzegorz Bukała / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukała, Urząd Miasta Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukała / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukała, Urząd Miasta Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukała / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukała, Urząd Miasta Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukała / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukała, Urząd Miasta Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukala / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukala, Urząd Miasta Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukala / UM Rzeszowa

zdjęcie z podpisania listu intencyjnego na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej, fot. Grzegorz Bukala, Urząd Miasta Rzeszowa

Podpisano list intencyjny ws. rozwoju technologii autonomicznych bezałogowych statków powietrznych (BSP) oraz technologii wspierających. Rzeszowska Inicjatywa Dronowa otwiera drogę do powstania wspólnej platformy współpracy polsko-ukraińskiej, integrującej sektor nauki, przemysłu i innowacji technologicznej.

W Rzeszowie ratyfikowano dziś (5 bm.) w Ratuszu list intencyjny na rzecz utworzenia Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej. Dokument sygnowali Prezydent Miasta Rzeszowa, Konrad Fijołek, Przewodniczący Rady ds. Współpracy z Ukrainą, poseł na Sejm RP, Paweł Kowal oraz przedstawiciele instytucji naukowych i firm zainteresowanych współpracą w tym strategicznym obszarze. List podpisano w obecności Komisarza UE ds. obrony i przestrzeni kosmicznej, Andriusa Kubiliusa.

- Jestem bardzo dumny i usatysfakcjonowany, że mogę towarzyszyć narodzinom tak ważnej i nowej inicjatywy. Chciałbym podziękować miastu za to wszystko, co czyni dla Ukrainy od początku wojny. Prezydent **Zelenski** miał rację, przyznając Rzeszowowi tytuł Miasta Ratownika – powiedział Andrius Kubilius. - Obrona Ukrainy jest naszym żywotnym interesem, zarówno jeśli chodzi o teraźniejszość, jak i przyszłość. Istotne, by Ukrainie nie tylko oferować wsparcie, ale i czerpać nauki z jej przykładu. Ta wojna ma zupełnie inny charakter niż poprzednie konflikty. Otóż, 80 proc. celów zostaje zaatakowanych i trafione przez drony. Kiedy mówimy o własnej obronności tę lekcję z Ukrainy musimy poważnie wziąć do serca. Musimy nauczyć się, jak drony przygotować i produkować. Konieczna jest też ich ciągła modernizacja, stąd konieczność stworzenia całego systemu. Idea współpracy z Ukrainą połączona z polskimi możliwościami ma solidny i logiczny fundament. W Komisji Europejskiej poświęcamy wiele uwagi najszybszej integracji Ukrainy ze strukturami europejskimi i to przyspieszenie ma znaczenie szczególnie w przypadku przemysłu obronnego. Uważam, że dzisiejsza inicjatywa ma znaczenie dla całej UE.

Porozumienie otwiera drogę do powstania wspólnej platformy współpracy polsko-ukraińskiej, integrującej sektor nauki, przemysłu i innowacji technologicznych. Projekt wpisuje się w cele programów NATO (DIANA, NATO Innovation Fund) oraz unijne priorytety dotyczące rozwoju technologii podwójnego zastosowania (dual-use).

Wspólny cel: rozwój technologii przyszłości

Sygnatariusze deklarują wolę budowy zintegrowanego systemu rozwoju BSP – od badań, przez testy, po wdrożenia. Planowane działania obejmują m.in.:

- powołanie akceleratora technologii BSP w województwie podkarpackim,
- wspieranie powstawania polsko-ukraińskich spółek joint venture,
- przyciąganie ukraińskich firm z sektora dronowego,
- wykorzystanie potencjału specjalnych stref ekonomicznych (Euro-Park Mielec, Euro-Park Wisłosan), jako lokalizacji dla wspólnych przedsięwzięć,
- organizację wydarzeń branżowych, konkursów i programów akceleryacyjnych.

Dlaczego Rzeszów?

Rzeszów dysponuje wyjątkowym potencjałem do rozwoju tego typu inicjatywy. – To właśnie tu krzyżują się przemysł lotniczy, badania akademickie i zaangażowanie międzynarodowych partnerów. „Dolina Dronowa” może stać się technologicznym impulsem nie tylko dla regionu, ale i dla całej Europy Środkowo-Wschodniej. Rzeszów jest koordynatorem tych działań – bo mamy wiedzę, doświadczenie i determinację, aby być liderem technologicznej transformacji. To historyczny moment – podkreślił prezydent Konrad Fijołek podczas uroczystości.

Partnerami strategicznymi projektu będą m.in. Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Rzeszowski i podkarpackie przedsiębiorstwa. Projekt uwzględnia także odbudowę Ukrainy i wspólne wykorzystanie doświadczeń ukraińskich firm w zakresie innowacji obronnych.

- Produkcja dronów, obrona przed dronami, uczestnictwo w tym procesie to najważniejsza konkluzja z tej wojny. Rzeszów jest właściwym miejscem, żeby o tym dyskutować. Tu niemal każdy obywatel ma związki z przemysłem lotniczym. Tu jest PRz, gdzie kształcą się pilotów. W naszym regionie jest skoncentrowane 90 proc. biznesu lotniczego i nauki związanej z awiacją. To wyjątkowe miejsce także, jeśli chodzi o badania nad kosmosem. Chciałbym podziękować prezydentowi za łączenie biznesu i nauki. Naszą misją jest obrona granic Unii Europejskiej, Europy, NATO. Mam nadzieję, że nasza inicjatywa będzie się poszerzać i to poprawi poczucie bezpieczeństwa Europejczyków. A potęga dronowa UE będzie pączkowała na Podkarpaciu – mówił Paweł Kowal.

Koordynacja i dalsze kroki

Miasto Rzeszów, we współpracy z Radą ds. Współpracy z Ukrainą, będzie pełniło funkcję koordynatora tej inicjatywy. Rzeszowska Inicjatywa Dronowa zapewni trwałą strukturę współpracy i promocji innowacji w obszarze BSP.

W konferencji wzięli udział również m.in.: Teresa Kubas Hul, Wojewoda Podkarpacki, Janusz Błotnicki, Burmistrz Tyczyna, prof. Józef Cebulski, Prorektor ds. Finansów i Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. Jarosław Sęp, Prorektor ds. Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, dr Agnieszka Woźniak, Prorektor ds. Rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie, przedstawiciele firm: Jan Kalisz, właściciel i doradca biznesowy grupy Fibrain, Janusz Michalcewicz, prezesa zarządu Euroterch.

List intencyjny ma charakter otwarty – do inicjatywy mogą dołączać kolejne instytucje i firmy.

List intencyjny

w sprawie powołania

„Rzeszowskiej Inicjatywy Dronowej”

(zwany dalej „Listem”)

podpisany w dniu 5 czerwca 2025 roku w Rzeszowie pomiędzy Prezydentem Miasta Rzeszowa Konradem Fijołkiem

a podmiotami zainteresowanymi rozwojem technologii autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych oraz technologii wspierających w województwie podkarpackim, zwanymi dalej „Sygnatariuszami”,

w obecności Andriusa Kubiliusa, Komisarza ds. Obrony i Przestrzeni Kosmicznej, Pawła Kowala, Przewodniczącego Rady do spraw Współpracy z Ukrainą oraz Teresy Kubas-Hul, wojewody podkarpackiej,

o następującej treści:

Pragniemy nawiązać do tradycji produkcji lotniczej w Polsce południowo-wschodniej i dziedzictwa Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Podkreślamy, że Polska, a w szczególności województwo podkarpackie, dysponuje zasobami, umożliwiającymi budowę regionalnego ekosystemu innowacji bezzałogowych statków powietrznych – w oparciu o potencjał badawczy, przemysłowy oraz kapitałowy Regionu.

Postanawiamy rozwijać technologie autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych (BSP) oraz technologie wspierające w województwie podkarpackim.

Zauważamy, że agresja Rosji na Ukrainę przyspieszyła transformację podejścia do innowacji obronnych. Sektor BSP na Ukrainie, obejmujący setki firm rozwijających systemy autonomiczne i technologie wspierające (AI, kryptografia, C4ISR), stanowi wzorzec dla nowoczesnych modeli rozwoju technologii dual-use. Niestety ten dynamicznie rozwijający się sektor na Ukrainie jest obecnie blokowany przez dostawców z Chin, dlatego ważnym aspektem staje się również niezależność Europy, w tym Polski i Ukrainy, od dostawców kluczowych komponentów do budowy BSP z krajów Azji i Ameryki Północnej.

Deklarujemy, że stworzymy instytucjonalną platformę współpracy polsko-ukraińskiej w dziedzinie autonomicznych technologii dual-use, w zgodzie z założeniami ekosystemów innowacji NATO i UE.

W związku z powyższym zobowiązujemy się do działania na rzecz:

- powołania zintegrowanego ekosystemu innowacji w zakresie bezzałogowych systemów powietrznych (BSP) i technologii wspierających, obejmującego pełen cykl rozwoju dla finalnych produktów i podzespołów – od badań po wdrożenia – zgodnie ze standardami TRL (Technology Readiness Level) uznawanymi przez NATO i UE;
- dążenia do uniezależnienia się Polski oraz Ukrainy / Europy od dostaw komponentów do budowy BSP z krajów Azji i Ameryki Północnej poprzez zachęcanie inwestorów do przeznaczania kapitału na rozwój produkcji tych komponentów w Polsce;
- akredytowania w województwie podkarpackim akceleratora technologii BSP w ramach programu NATO DIANA w współpracy z ośrodkami akademickimi i parkami przemysłowymi oraz instytucjami krajowymi i międzynarodowymi;
- zapraszania ukraińskich firm działających w obszarze BSP i technologii składowych w celu określania bieżących potrzeb Ukrainy oraz walidacji i testów systemów BSP na Ukrainie, a także stworzenia warunków do powstawania konsorcjów naukowo-przemysłowych, umożliwiających transfer wiedzy wynikający z bieżących i przyszłych potrzeb zgłaszanych przez ukraińskich partnerów, jak również współpracę rozwojową oraz wspólne aplikowanie o środki z funduszy NATO, PFR, NCBR, itp.;
- wykorzystania potencjału specjalnych stref ekonomicznych zarządzanych przez Agencję Rozwoju Przemysłu (Euro-Park Mielec, Euro-Park Wisłosan) jako lokalizacji dla wspólnych przedsięwzięć oraz opracowania systemu zachęt inwestycyjnych i podatkowych dla firm MŚP z sektora BSP realizujących projekty odpowiadające na potrzeby bezpieczeństwa Polski oraz odbudowy Ukrainy;
- wzmocnienia roli województwa podkarpackiego jako centrum tworzenia, testowania i integracji rozwiązań BSP, poprzez koordynację działań środowisk naukowo-przemysłowych i użytkowników końcowych, z uwzględnieniem interoperacyjności.

Wspólnie podejmiemy działania zmierzające do:

- powołania stowarzyszenia „Rzeszowski Hub Dronowy” (dalej: „Stowarzyszenie”) jako stałej struktury koordynującej współpracę pomiędzy Sygnatariuszami w celu utworzenia zintegrowanego ekosystemu innowacji w zakresie bezzałogowych systemów powietrznych (BSP) i technologii wspierających;
- wspierania powstawania i rozwoju polskich konsorcjów naukowo-przemysłowych w obszarze BSP i technologii podwójnego zastosowania, współpracujących z partnerami ukraińskimi i nakierowanych na potrzeby zgłaszane przez stronę ukraińską oraz ich zastosowań w sektorze bezpieczeństwa i w procesie odbudowy Ukrainy;
- współpracy z programami finansowania innowacji, w szczególności poprzez wykorzystanie instrumentów takich jak: PFR Deep Tech, PFR Open Innovation, PFR NCBR CVC, PFR Starter oraz NATO Innovation Fund;
- prowadzenia działań edukacyjnych, promocyjnych i integracyjnych, w tym organizacji konferencji, programów akceleracyjnych, konkursów i wydarzeń skierowanych do startupów oraz firm technologicznych działających w obszarze innowacji obronnych i dual-use.

Dla osiągnięcia powyższych celów ustalamy, że:

- organem odpowiedzialnym za koordynację działań wynikających z niniejszego Listu będzie Miasto Rzeszów, działające we współpracy z odpowiednimi władzami oraz Radą do spraw Współpracy z Ukrainą,
- każdy z Sygnatariuszy wyznaczy osobę kontaktową odpowiedzialną za bieżącą komunikację i współdziałanie,
- wszelkie zmiany Listu wymagają formy pisemnej, a rozszerzenie listy Sygnatariuszy nie wymaga aneksu,
- dokument podpisany zostaje w jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.